´t ROS BIEKE

Een uitgave van de Koninklijke Imkervereniging De Rosse Bie v.z.w.

Jaargang 46 nr.2 maart – april 2022
Verantw. Uitgever : H. Braet Oude dijk 35 2300 Turnhout

Inhoud

Verenigingsleven . . .
Van de bestuurstafel
Theorie koninginnenkweek
Slingerdag
Bijenmarkt 2022
Festival in vennen en velden.
Lidgelden voor 2022
A-B-C-D leden
Gezegde
Te noteren
Ledenvergaderingen.
Activiteiten 2022 (met corona voorbehoud)
Eenvoudige koninginnenkweek
Een andere soort varoamijt . . .

⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘

Afbeeldingen

Honingbij op Rijgersbek (Geranium)
Honingbijen in Pompoembloem.
Honingbij op klimhortensiabloem
Imkers op onderzoek
Vaoamijt op honingbij
Honingbij op verwilderde crocus.

⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘

Overname van artikels is toegestaan mits schriftelijke toelating.

Nieuws van de bestuurstafel

Verenigingsleven: KonVIB, VBI, Honeybee Valley, APIF, …

De meeste imkers interesseren zich niet voor het besturen van een verenigingsleven. Voor hen telt enkel het bezig zijn met hun bijen en de beleving hier rond. Deze imkers kunnen best dit artikeltje negeren en andere, voor hen belangrijkere zaken doen.

Voor de leek die er toch voor in geïnteresseerd zal ik een poging doen om hier enige verduidelijking in te brengen in de structuren van het verenigingsleven van de bijenbonden.

In Vlaanderen zijn de meeste imkers via hun lokale bond aangesloten bij de Koninklijke Vlaamse Imkersbond (KonVIB, konVIB – Koninklijke Vlaamse Imkerbond). Deze overkoepelende bond is opgericht door de vijf Vlaamse provinciale verenigingen. Voor de provincie Antwerpen was dit AVIB.
Bijna elke lokale bond, bv De Rosse Bie, is zo aangesloten bij een overkoepelende provinciale bond of bij het VBI.

Daar er ook bonden (VNIF, AVI, Ifang ..) zelfstandig wilden zijn en hun eigen werking er op nahielden schepte dit voor veel imkers onduidelijkheid. Tevens waren vele bonden niet echt tevreden over werking binnen de KonVIB.

De roep naar één eengemaakte nieuwe overkoepelende vereniging was groot. Een twee-, drietal jaar geleden zijn pogingen om dit te bewerkstelligen mislukt en zo is het Vlaams Bijenteeltinstituut (VBI, Home - Vlaams Bijeninstituut vzw) ontstaan door samenvloeiing van AVIB, Ifang, AVI, VNIF en enkele lokale verenigingen van buiten de Antwerpse provincie.

Doordat ook nu weer mistevredenheid ontstond binnen het VBI, hebben VNIF, … zich afgescheurd van het VBI en zijn aangesloten bij de KonVIB. Verschillende lokale Antwerpse bonden richten terug een nieuwe Antwerpse provinciale bond opgericht namelijk de Antwerpse Provinciale Imkersfederatie (APIF, Home (apif.be) die op zijn beurt ook is aangesloten bij de KonVIB.

Dan heb je ook nog Honneybee Valley (Honeybee Valley) ontstaan uit het vroegere Informatiecentrum van Gent. Het is een samenwerkingsplatvorm o.l.v. prof. Dirk De Graaf. Zij doen allerhande onderzoeken o.a. naar bijensterfte, werken aan selectie, zijn projectleider van het Vlaams Bijenteeltproject.

Al deze wijzigingen in het imkerlandschap vereenvoudigen de werking van de lokale bonden niet. Wij als lokale bond vzw De Rosse Bie trachten ons zo onafhankelijk mogelijk op te stellen en de leden zelf de keuze te laten maken bij welke overkoepelende vereniging zij wensen aan te sluiten.

Vandaar de keuze mogelijkheden van het lidmaatschap A-, B-, C- of D-lid.

T.J.

Theorie koninginnenkweek

Ledenvergadering donderdag **14 april om 19.30 u** in de Stadsboerderij

j

Tijdens deze vergadering zal Toon Jacobs, selectiemedewerker van Honeybee Valley, uit de doeken doe hoe je best koninginnen kan telen op de simpele, maar ook op een meer geavanceerde manier. Het is een voorbereidende vergadering voor de ledenvergadering van 15 mei waarin we zelf overlarven

- waar op te letten, wat zeker niet te doen
- welke voorbereidingen moeten er genomen worden
- welk materiaal te gebruiken
- hoe ons bijenvolk voor te bereiden voor de koninginnenkweek
- hoe/wanneer koninginnen merken, knippen, invoeren

Slingerdag

Slingerdag op zondag **30 april om 14.00 u** in de Klein Engelandhoeve, Klein Engeland 29 te Turnhout

1ste gezamenlijke slingerdag, waswafelen

Mogelijks heb je voorjaarshoning te slingeren. Dan kan je deze komen slingeren in de Klein Engelandhoeve. Het slingermateriaal staat ter beschikking van de leden (slinger, ontzegeltoestel, ontzegelvorken) Om organisatorische redenen is het aangewezen vooraf je te mailen (toon.jacobs@derossebie.be) indien je wenst te slingeren, zodat een planning kan opgemaakt worden en niet iedereen op hetzelfde moment de

slinger wenst te gebruiken. Vergeet niet uw honingrompen, emmer voor ontzegelwas en lekhoning mee te brengen.

Bijenwas/oude wasraten te smelten? Wens je zelf te waswafelen of te komen kijken hoe dit in zijn werk gaat? Op deze slingerdag is de bewerking van bijenwas tevens mogelijk. Vergeet geen zak of emmer voor restafval bijenwas niet.

Een gezellige babbel en wat napraten kan in het slingerlokaal of de aangrenzende taverne met terras.

Bijenmarkt 2022

Na twee jaar onderbreking door de coronatoestanden willen wij het inrichten van de bijenmarkt terug organiseren op **zondag 24 april** in de Heischuur.

Dit zal enkel ook maar mogelijk met de hulp van onze leden.
Vandaar mijn oproep naar helpende handen om de organisatie mogelijk te maken.

Voor volgende taken kunnen we je hulp gebruiken:

- Keukenhulp (pannenkoeken, afwas van koffietassen)
- Garçons
- Klaarzetten en opruimen tafeltjes en stoelen
- Noteren van namen, adres van kopers bijenvolkeren
- Controle en plaatsing van de aangeboden bijenvolkeren
- Controle en afleveren van de gekochte volkeren aan de kopers
- Hulp bij plantenruil

Leden helpers krijgen 5 consumptiebonnen als tegenprestatie.

Indien we op uw hulp kunnen rekenen verwittig of mail dan één van de bestuursleden.

T.J.

Festival in Vennen en Velden

Op 14 en 15 mei 2022 richt Stad Turnhout in samenwerking met Natuurpunt en de Warande een autovrij, fiets- en wandelfestival in dat doorgaat in de Klein Engelandhoeve.

Naast optredens, toneel, fiets en wandelgenot is er ook een streekproductenmarktje van 13.00 u tot 19.00 u. Hier zal ook onze vereniging vertegenwoordigd zijn.

Voor zondag 15 mei kan Luc Pauwels nog ondersteuning gebruiken om bezoekers uitleg te verschaffen over de bijtjes. Liefhebbers nemen contact op met luc.pauwels@derossebie.be

Meer info over het festival vindt je hier: Festival In Vennen en Velden | Cultuurhuis de Warande

T.J.

Lidgelden voor 2022

Hieronder vindt je de verschillende aansluitmogelijkheden:

- ***VBI**: Vlaams Bijeninstituut; **KonVIB**: Koninklijke Vlaamse Imkersbond; **APIF**: Antwerpse Provinciale Imkers Federatie (vroeger : AVIB)*

	Aangesloten bij:	**ontvangt**	**betalen**
A-lid	VBI + Rosse Bie	Bee TV …+ verzekering + RB digitaal	30 *
B-lid	KonVIB + APIF + Rosse Bie	Maandblad KonVIB + verzekering + RB digitaal	28
C-lid	VBI + Rosse Bie	BeeTV … **geen** verzekering + RB digitaal	20 *
D-lid	Rosse Bie	RB digitaal	5
De Rosse Bie **BE24 9731 1250 1038**			

* **Optie**: A en C-leden aangesloten bij het VBI die ook het maandblad van de KonVIB willen ontvangen dienen **12 €** extra te betalen en vermelden in de mededeling *“naam + A of C lid + maandblad”*

- Leden met adres in België die het Ros Bieke per post willen ontvangen betalen 6 € extra en vermelden in mededeling:
  “naam + A,B,C of D-lid +RB”

- **B-Leden met adres in Nederland** betalen 38 €.
  Indien zij het RB per post (= 14 €) willen ontvangen betalen zij 52 €.

- B-leden die het maandblad digitaal wensen te raadplegen hebben die mogelijkheid via een login maar de bijdrage is hetzelfde (28€) en het maandblad is niet te downloaden.

- Meer gedetailleerde info over de ledenformules van de VBI-leden is te vinden via:
  Vlaams Bijeninstituut vzw - Lid worden van het VBI ?

Lidgelden storten op rekening BE24 9731 1250 1038

met mededeling: naam , A, B, C of D-lid
+
eventuele extra's (maandblad en / of RB per post)

Duidelijk aangeven voor welk lidmaatschap u kiest !

⌘ ⌘ ⌘ ⌘ ⌘

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Gezegde

De bijen geven voordeel en plezier·
Ze leveren veel op en kosten weinig;
want geen schepsel
betaalt beter zijn huishuur·

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Deens gezegde

T E N O T E R E N

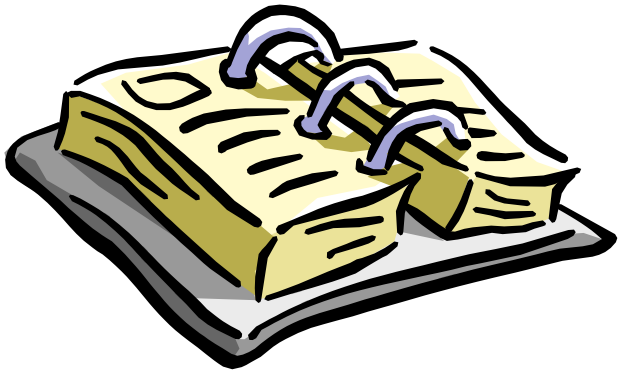

Tip:
Om het niet te vergeten,

Noteer nu op uw kalender en / of agenda.

Wij trachten activiteiten zo nauwkeurig mogelijk in te plannen maar bij onverwachte wijzigingen worden alle leden per email (indien bij ons gekend) verwittigd.

Op donderdag 14 april 2022 om 19.30 uur :
Ledenvergadering : In de stadsboerderij, Veldekensweg Turnhout.
Theorie Koninginnenteelt
met ook de voorbereiding van de practische lessen die later volgen.

Op zaterdag 30 april 2022 om 14,00 tot 16,00 uur,Klein Engeland 29 te Turnhout
Slingerdag + praatcafee

Op donderdag 12 mei 2022 om 19.30 uur :
Ledenvergadering in de stadsboerderij, Veldekensweg Turnhout .
Praktijk van het overlarven.

Op zaterdag 28 mei 2022 om 14,00 tot 16,00 uurKlein Engeland 29 te Turnhout
Slingerdag + praatcafee

Op dinsdag 24 mei 2022 om 19,30 uur :
Vervolg van vorige ledenvergadering ook in de stadsboerderij :
Bevruchtingskastjes samenstellen + Ko invoeren

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland

datum	**Activiteiten 2022 met corona voorbehoud**
do. 14 apr. 2022	Ledenvergadering : Theorie Ko – teelt
zo. 24 apr. 2022	**Bijenmarkt / Plantenruil vanaf 13,00 uur**
za. 30 apr. 2022	Slingerdag + praatcafé 14.00 – 16.00
di. 05 mei 2022	Bestuursvergadering
do. 12 mei 2022	Ledenvergadering : Praktijk overlarven
di. 24 mei 2022	Bevruchtingskastjes samenstellen + Ko invoeren
za. 28 mei 2022	Slingerdag + Voordracht ? + praatcafé 14,00 – 16,00
za. 25 jun. 2022	Slingerdag + praatcafé 14.00 – 16.00
zo. 26 jun 2022	BBQ
do. 21 jul. 2022	Slingerdag + praatcafé 14.00 – 16.00
di. 06 sep. 2022	Bestuursvergadering
do. 08 sep. 2022	Ledenvergadering ?
do. 13 okt. 2022	Ledenvergadering ?
di. 01 nov. 2022	Bestuursvergadering
do. 10 nov. 2022	Ledenvergadering : ?
do. 08 dec. 2022	Ledenvergadering ?

Eenvoudige koninginnenkweek

Vele jaren terug werd een lesgegeven bij De Rosse Bie over " Eenvoudige koninginnenkweek ". De lesvolgers kregen van de toenmalige lesgever de volgende begeleidende tekst.

Johan Van den Brandt

We hopen dat dit overzicht u tot steun zal zijn.

Het wordt u aangeboden door: Het bevruchtingsstation " Ter Putte" en de Kempische Imkervereniging Kasterlee.

1. Een bijenkast met 7 ramen, open en gesloten broed, kan voldoende resultaten geven.

2. Ongeveer 3 weken voor we gaan overlarven, de kast prikkelen met honingwater 1-1. In de kast moet drachtgevoel en weelde heersen. Doe dit met een voederbokaal, 2 gaatjes van 1 à 1,5 mm in het deksel, dus langzaam en geen vreemde honing.

3. 10 dagen voor het overlarven: Uit de kweekkast neemt men de koningin en plaatst deze in een kooitje voorzien van een koninginnenrooster om ze vervolgens op de voederopening te plaatsen zodat de bijen nog contact kunnen houden met de koningin.

4. Enkele dagen voor het overlarven. Kweekraam gemaakt uit oud, maar proper materiaal, met twee draaglatten, liefst scharnierend (kops met 2 nageltjes). Het vergemakkelijkt het overlarven en later het afsteken van de koninginnencellen. De stoppen op de latten smelten (ongeveer 10 per lat). De kunstcellen of plastic cups worden voorzichtig op de stoppen gesmolten, zonder de bodems te vervormen of de was te verhitten. Dit raam kan best in het kweekvolk gehangen worden, tussen stuifmeel en broedraam. Zo krijgt het de kastgeur en kunnen de bijen de cellen poetsen en verzorgen. (ongeveer 24 uren) Dit geeft een betere aanvaarding en betere kweekresultaten.

5. Als de koningin 10 dagen opgesloten is, gaan we de larfjes van 1 à 2 dagen in de cellen brengen. (overlarven). Met de raam met larfjes gaan we naar de kweekkast, nemen de koningin weg en hangen het raam met larfjes in de kweekkast. Deze kast nog minstens ± 80 uren honingbokaal geven.

6. Het overlarven is vrij simpel (mits in achtname van enkele noodzakelijke raadgevingen) Probeer het ook eens zelf. Neem voor uw eigen bestwil steeds larfjes van een kweekkoningin. Is men onzeker dat de bijen geen redcellen aangemaakt hebben, zie dan de 9e dag na.

7. Enkele dagen na het overlarven: In propere uitloopkooitjes doen we honing in de voorziene opening. 1 kooitje met koninginnenrooster om die koningin te hermoeren. Het raam waarin de uitloopkooitjes worden in geplaatst moet klaar staan. Werk zo snel mogelijk en schokken vermijden.

8. 10 dagen na het overlarven. De dag van overlarven is steeds dag 1. Kweekraam uit het kweekvolk nemen met een pluim alle bijen afvegen. Voorzichtig met een mes de stoppen van de draaglatten steken, Één voor één, en in de klaarstaande uitloopkooitjes plaatsen. Geen bruuske bewegingen maken ! Stoppen die te breed uitgebouwd zijn, moeten met een warm mes afgesneden worden. Niet wringen om de doppen in de kooitjes te krijgen. Op dezelfde plaats in het kweekvolk terug hangen. 1 à 2 ramen met open broed naast de raam met doppen hangen. (temperatuur)

9. 12 dagen na het overlarven. We nemen alle uitloopkooitjes waarin een koningin is geboren uit de kweekkast. Deze die niet uitgelopen zijn hangen

we direct terug in de kast. Bij de geboren koninginnen verwijderen we de koninginnencel om vastlopen te voorkomen. Nazien of ze zeker nog eten heeft !

10.Bekijk de jonge moeren eens ! Heeft ze mooie vleugels? Heeft ze al haar poten? Is ze rustig of niet? Heb je al een favoriete? Het is een weelde om met gemerkte koninginnen te werken. Als u uw koninginnen wilt merken, doe het dan nu ! Wees zuinig met de lijm, de vleugelinplanting niet vastplakken, pas op voor haar ogen, niet vol lijm, haar kop niet vastplakkken aan haar borststuk. Gebruik liefst kleine merktekens en jaarlijks een nieuw potje lijm. Koningin uit kooitje met koninginnenrooster als laatste vrijlaten in het volk waar we in gekweekt hebben. Raam met open broed terug aan het ander volk geven. In afwachting plaatsen we de jonge koninginnen op een warme plaats, een broedstoof of terug in de kweekkast. Dagelijks benevelen met water. U kan ze zo gedurende 3 à 4 dagen laten zitten. Koninginnen mogen geen oogcontact met elkaar hebben, dus de kooitjes niet met de draad of plastiekjes tegen elkaar plaatsen.

11 Als de koninginnen geboren zijn, moeten ze nog op bevruchting. Als beginnende imker gaan we de kastjes vullen met jonge bijen en daarbij een jonge, onbevruchte koningin. Wil men er mee naar een bevruchtingsstand, moeten deze kastjes darrenvrij gemaakt worden.

12 Soorten bevruchtingskastjes. Voorstander: 3 ramers. Van minstens 3 verschillende kasten nemen we jonge bijen. De bijen met pluim of bijenborstel in een grote emmer of wasmand borstelen. (niet afkloppen)

13 Vullen van 3 ramers: 1 waswafel, 1 opgewerkte raam (zonder broed), 1 raam met honing of voederdeeg. In iedere drieramer: ruim 2 bekers jonge bijen, 1 koningin in een inbrengkooitje met deeg tussen de ramen. Deze zet men minstens 3 dagen donker en koel. (Zij moeten een eenheid vormen) Na minstens 3 dagen zet men ze buiten op bevruchting en na 2 à 3 weken zijn de koninginnen aan de leg.

Deze kastjes kan men laten uitgroeien tot een volwaardig volk, wel suikerwater geven.

Nog veel succes met het kweken van koninginnen !!

Een andere soort varroamijt bedreigt Europese honingbijen

Onderzoekers Greg Hunt en Gladys Andino inspecteren de bijenvolken bij de Purdue Universiteit op tekenen van ziektes of mijten. foto Tom Campbell

WEST LAFAYETTE, Ind. – *Een zustersoort van de Varroa destructor-mijt ontwikkelt het vermogen om Europese honingbijen te parasiteren en bedreigt deze bestuivers die al zwaar onder druk staan door pesticiden, voedingstekorten en ziekten, aldus een studie van Purdue University.*

Onderzoekers ontdekten dat sommige populaties van de Varroa jacobsoni-mijten wijzigen van het voeden en reproduceren van Aziatische honingbijen, hun favoriete gastheer, naar Europese honingbijen, de belangrijkste soort die wereldwijd wordt gebruikt voor gewasbestuiving en honingproductie. Voor bijenonderzoekers is het een grimmig bekend verhaal: V. destructor maakte minstens 60 jaar geleden dezelfde gastheersprong en verspreidde zich snel om de belangrijkste wereldwijde gezondheidsbedreiging voor Europese honingbijen te worden.

Hoewel V. jacobsoni-mijten die van gastheer wisselen niet zijn gevonden buiten Papoea-Nieuw-Guinea, zeggen Purdue-onderzoekers Gladys Andino

en Greg Hunt dat waakzaamheid geboden is om Europese honingbijen wereldwijd te beschermen tegen verder risico.

Varoa mijten bekend als grootste wereldwijde bijenziekte probleem.

Foto : Tom Campbell

Varroamijten zijn obligate parasieten, dit betekent dat hun levenscyclus onlosmakelijk verbonden is met die van hun bijengastheer. De mijten kunnen ernstige schade toebrengen aan de gezondheid van hun gastheren vanwege hun relatief grote omvang - "denk aan een teek zo groot als je vuist", zei Hunt. Mijten klampen zich vast aan bijen en voeden zich met hun hemolymfe, het ruwe equivalent van bloed van insecten, en laten open wonden achter die vatbaar zijn voor infecties. Ze kunnen ook ziekten overbrengen, zoals het misvormde vleugelvirus en zijn in verband gebracht met de stoornis" instorting van de kolonie" genoemd.

Om inzicht te krijgen in de biologie achter de gastheerwissel van V. jacobsoni, bestudeerden Andino en Hunt, hoogleraar gedragsgenetica en honingbijspecialist, de verschillen in genexpressie tussen V. jacobsoni-mijten die zich voedden met en zich voortplantten op Aziatische honingbijen en deze welke Europese honingbijen parasiteerden . Weten op welke host-cues mijten reageren en de betrokken genen kunnen leiden tot mogelijke controlestrategieën, aldus de onderzoekers.

"Als we het mechanisme kunnen begrijpen, kunnen we dat misschien verstoren, blokkeren of manipuleren", zei Andino. "Maar eerst moeten we begrijpen wat er gebeurt en welke genen betrokken zijn bij het verplaatsen van de mijten naar een nieuwe gastheer."
Andino en Hunt hebben het eerste transcriptoom van V. jacobsoni gesequenced en samengesteld, een catalogus van alle eiwitten die door een organisme worden gemaakt en die laat zien welke genen actief tot expressie worden gebracht. Vervolgens gebruikten ze het transcriptoom om genexpressie in populaties van V. jacobsoni te vergelijken.
Ze vonden 287 differentieel tot expressie gebrachte genen tussen de mijtenpopulaties die alleen Aziatische honingbijen parasiteerden en degenen die zich met succes voedden en zich voortplantten op Europese honingbijen. Een verandering in genexpressie is vaak een teken dat een organisme reageert op een verandering in zijn omgeving – in dit geval een nieuwe gastheersoort.

Van deze 287 genen was 91 procent opgereguleerd in de van gastheer wisselende mijten. Veel van deze genen waren gerelateerd aan stressreacties, "wat logisch is", zei Andino.

"Als je je voedt met een nieuwe gastheer, zal je “gestrest” raken. Je moet je aanpassen. Het voedsel is anders en is misschien niet optimaal voor de ontwikkeling," zei ze. "Mogelijk voldoen Europese honingbijen niet aan de eisen die deze mijten gewend zijn van Aziatische honingbijen."

Sommige genen die betrokken zijn bij reproductie en eiproductie werden tot overexpressie gebracht, terwijl sommige genen die verband houden met spijsverteringsgenen een verminderde expressie vertoonden, vergeleken met dezelfde genen in V. jacobsoni-mijten die uitsluitend Aziatische honingbijen parasiteerden.

Andino en Hunt zeiden dat de sprong van de mijten naar Europese honingbijen waarschijnlijk in het afgelopen decennium heeft plaatsgevonden. Voorheen werden V. jacobsoni-mijten af en toe gevonden op Europese honingbijen, maar leken niet in staat om gezonde nakomelingen te produceren, waardoor hun destructieve capaciteit werd beperkt.

Door de gastheerovergang in een vroeg stadium te vangen, kunnen onderzoekers de complexe genetische details achter de verschuiving blijven onderzoeken en geïnfecteerde Europese honingbijen volgen, zei Hunt.

"Dit is een keer gebeurd met één soort mijt, en het lijkt erop dat het weer gebeurt. Misschien als we dit zien terwijl het begint, kunnen we erachter komen waarom het gebeurt of de weg om het stoppen."

Het artikel is woensdag (16 november) gepubliceerd in BMC Genomics en is beschikbaar op http://dx.doi.org/10.1186/s12864-016-3130-3.

Financiering voor de studie en een lopend genoom-sequencing-project werd verstrekt door het Amerikaanse ministerie van Landbouw-Agricultural Research Service en het USDA National Institute of Food and Agriculture.